

АГРО СТИЛЬ

ВЕСНА 2019

**КЛЕМАТИС:
ПІАНА У ВАШОМУ САДУ**

стр. 6-7

**ІДЕАЛЬНЕ СУСІДСТВО:
СУМІСНІ ПОСАДКИ ОВОЧІВ**

стр. 8-9

**ЛІТНЯ ОБРІЗКА –
ЗАХИСТ ВІД ВЕСНЯНИХ
ПРИМОРОЗКІВ**

стр. 10-11

**АВОКАДО ВДОМА:
ВІД КІСТОЧКИ ДО ДЕРЕВА**

14-15 стр.

**ІДЕАЛЬНА
ГРУНТОСУМІШ
ДЛЯ ІДЕАЛЬНОЇ
РОЗСАДИ**

БЕГОНІЯ – ТРОПІЧНА ПРИКРАСА ДЛЯ ВАШОГО ПІДВІКОННЯ

Ця рослина з родини бегонієвих добре відома садівникам усього світу завдяки яскравим і привабливим квітам різних відтінків, від білого до червоного. Популярна серед поціновувачів квітів, нерідко з'являється в домівці та багато років тішить своїх власників пишним цвітінням.

ДОГЛЯД

У теплу пору року, коли рослина активно розвивається і квітне, поливати її треба часто, але помірно. Бегонія, з одного боку, походить із регіонів із вологим кліматом, із іншого – від надмірного зволоження ґрунту кущик може почати загивати, тому спеціалісти радять велику увагу приділити зволоженню повітря. Саму рослину не оббризкують, однак горщик краще поставити на піддон із галькою або керамзитом – це допоможе зробити атмосферу більш вологою. Воду для поливу обирайте, бажано, відстояною.

На зимовий період інтенсивність поливу зменшують – частоту визначають за підсиханням ґрунту. При цьому бульбові сорти на зиму впадають у повноцінну сплячку, і до весни їх не поливають узагалі, пересаджуючи на зимівлю в сухий торф.

Підживлення рослини залежить від того, до якої з груп вона належить. Якщо ваша бегонія – декоративно-квітуча, в період бутонізації кожні два тижні вносьте калійно-фосфорні добрива, оскільки вони стимулюють квіткоутворення. Для внесення в ґрунт розчиніть 1 грам речовини на літр води і поливайте кущик. Майте на увазі, що всі відцвілі квіти, насінні коробочки треба видаляти. Утворення насіння забирає дуже багато сили у рослини.

Оскільки декоративно-листяні сорти квітами не славляться, для них використовують азотні добрива, які позитивно впливають на формування листя. Після цвітіння бегонію переносять у прохолодне місце, зменшують полив, весною полив варто збільшити. Нові пагони можна укорінювати. При правильному догляді ці красиві квіти будуть милувати око своїм цвітом з початку весни і аж до кінця осені.

ПЕРЕСАДКА

Бегонія належить до тих рослин, що доволі швидко виснажують ґрунт, тому виникає потреба в його періодичній заміні – бульбові сорти просто пересаджують щовесни. Враховуючи, що їх коренева система збільшується не стільки вглиб, як вшир. Всі інші види бегоній пересаджують за необхідності – наприклад, досягнення коренями дренажних отворів означає необхідність негайної пересадки. Втім, слід проявити обережність, щоб не нашкодити тендітній рослині.

Спеціалісти радять періодично перевіряти, чи не настав час для пересадки. Однією рукою горщик із рослиною перевертають, а іншою притримують ґрунт. Звільненою рукою, яка перевертала бегонію, легенько постукують по дну горщика, щоб спресований ґрунт вивільнився з посудини. Якщо коренева система оплутала усю масу землі, рослину тре-

ба пересадити, якщо ж коренів не видно, бегонію можна повернути назад до горщика разом із витягненим ґрунтом.

При пересадці в новий горщик спочатку засипають дренаж та деревне вугілля. Зверху додається шар субстрату **Флорин® Бегонія**, що складається з оптимально підібраних компонентів, включаючи поживні речовини. Рослину викладають на ґрунт і досипають ще шар субстрату, не утрамбовуючи – повітря має проходити вільно. Пересадка є певним стресом для рослини, тому її підливають водою і ставлять у затінок на декілька днів для адаптації.

РОЗМНОЖЕННЯ

Існує три основних способи розмноження бегонії. Універсального методу пересадки бегонії, нажаль, не існує. Однак усі три доволі поширені, тому заслуговують на детальний розгляд.

- **Листком.** Один із найпростіших способів, для якого потрібен звичайний здоровий лист бегонії. На ньому під розгалуженням жилок роблять прорізи і ставлять його у воду, щоб він пустив корені. Як правило, з одного листка можна виростити відразу декілька екземплярів рослин. Ця процедура найбільш ефективна у березні.

- **Черешками** – спосіб для бульбових сортів. За основу майбутньої нової рослини беремо частину старої – черешок розміром 10-12 сантиметрів, з частиною бульби або без неї, зрізаний навскіс. Такий черешок висаджують у ґрунт і вирощують при температурі, що на перших порах не нижче 20 градусів.

- **Насінням** – для декоративно-квітучих бегоній. Насіння рослини висаджують ще в грудні – його не засипають землею, лише утоплюючи в неї. Приблизно за місяць з'являться перші паростки, після чого горщик щільно накривають склом для створення парникових умов, періодично провітрюючи для виходу конденсату. У таких штучних умовах рослина розвивається до травня, коли стає досить самостійною, аби її можна було перемістити у відкритий ґрунт.

РОЗСАДА: УПРАВЛІННЯ ВРОЖАЄМ

Більшість овочівників обмежує догляд за розсадою поливом та пікіруванням. Однак, набагато кращого результату можна досягнути при проведенні підживлень, регуляції росту, захисту у відповідні строки, враховуючи нюанси росту та розвитку рослин.

ЖИВЛЕННЯ

При посіві насіння варто пам'ятати, що негативний вплив на проростаюче насіння здійснює зниження температури. Набагато краще проводити посів при нижчій температурі, ніж коли зниження температури відбудеться вже в процесі проростання.

На перших стадіях росту (до появи 2-3 листків) рослини живляться за рахунок поживних елементів насінини. Тому замочування насіння в макро- та мікроелементах дає значний позитивний ефект на сході. Перехід рослини на кореневий спосіб живлення вимагає наявності добре сформованої кореневої системи. Великою помилкою є підживлення розсади азотом на перших стадіях росту. Азот стимулює нарощування вегетативної маси, яка не забезпечена достатньою кореневою системою. Ріст коренів стимулюється достатньою кількістю фосфору. Однак, цей елемент набагато гірше за інші поглинається кореневою системою, особливо якщо вона не розвинена і, особливо, за невисоких температур. Тому підживлення фосфором під корінь або по перших листках полегшують рослинам задачу розвитку кореневої системи. Добре розвинені корені забезпечують рослинам можливість підтримувати зелену масу, яка наростає. На більш пізніх стадіях доцільно вносити азотні добрива, які стимулюють наростання листя та пагонів і які забезпечуються вже розвинутою кореневою системою.

Важливо також враховувати, що у томатів, перців, огірків перші суцвіття починають закладатися на стадії 4-5 листків. Тобто нестача живлення, стреси починаючи з цього періоду відображаються на формуванні першої китиці та її продуктивності.

Багато овочівників допускають помилки при проведенні підживлення. Підживлення не можна проводити в момент приживання рослин. Пошкоджені під час пересадки корені отримують опіки від внесення добрив. Підживлювати можна не раніше, ніж за 3-5 днів після пересадки або пікірування розсади.

Необхідно чітко дотримуватись концентрацій добрив та норм їх внесення. Підживлення збільшеними нормами та концентраціями мінеральних добрив може призвести до опіків рослин та засолення ґрунту у касетах та горщиках. Не

можна нехтувати порадою уникати підживлення рослин розчиненими добривами в спекотну погоду. Посилене випаровування води викликає надмірне поглинання рослиною водного розчину із розчиненими в ньому добривами. Підняття концентрації елементів живлення в листках рослини може викликати негативні наслідки.

Якщо ж у ясну погоду водний розчин потрапляє на поверхню листя, то краплі виконують для сонячних променів роль лінзи та на листі утворюються опіки.

РЕГУЛЯЦІЯ РОСТУ

Крім забезпечення рослин у розсаді елементами живлення, важливою є регуляція розвитку рослин за допомогою регуляторів росту. Метою є підготовка до висадки у відкритий ґрунт добре сформованих рослин. Деякі регулятори росту входять до складу окремих добрив та здійснюють допоміжну дію, посилюючи ефект від внесення елементів живлення. Так гумат калію має стимулюючу дію на розвиток кореневої системи, її здатність поглинати поживні речовини з ґрунту, виконує в рослині транспортну функцію, активує процеси обміну. Гумат калію, зазвичай, входить до складу і посилює загальний ефект від застосування добрив. Одним із таких є **ROST® Концентрат** виробництва ТД Киссон. Насичений розчин гумінових речовин стимулює загальний ріст та розвиток розсади, забезпечує її мінеральними добривами. **ROST® Концентрат** представлений трьома формулами, кожна з яких містить певну кількість макроелементів (NPK): 15.7.7, 5.5.5, 5.10.15. На перших стадіях розвитку розсади найкращою для застосування є формула 5.10.15. Великий вміст фосфору у поєднанні із гуміновими та фульвокислотами стимулюватиме, перш за все, розвиток кореневої системи. Велика кількість калію позитивно вплине на імунітет рослин. На більш пізній стадії найкраще застосувати **ROST® Концентрат 15.7.7**. Використання такого складу добрива дозволить стимулювати розвиток як вегетативної, так і кореневої системи, активізувати обмінні процеси та поділ клітин. Використовувати **ROST® Концентрат** слід 1 раз на 7 днів.

Крім фосфорних добрив забезпечити здорову розсаду потужною кореневою системою може **Grandis®**. Це укорінювач на основі біологічно

активної індоліл-масляної кислоти. Полив розсади розчином **Grandis®** стимулює активний розвиток кореневої системи.

Бурштинова кислота - давно відомий регулятор росту. Він має активізуючий вплив на розвиток як кореневої системи, так і загалом всієї рослини. Його необхідно використовувати у вигляді розчину як під корінь, так і по листу. Розсада реагує на обробку янтарною кислотою впродовж декількох днів: листя набуває темного забарвлення, рослина потовщується та починає рости.

Тривала весна або ранні строки посіву можуть призвести до переростання розсади, що негативно впливає на продуктивність рослин у майбутньому. Всі генеративні органи, які закладаються в той момент, коли рослині «тісно» в касетах або горщиках, мають нижчий потенціал врожайності, ніж у розсади, яка не мала таких проблем. **Атлет** – регулятор росту, обробка яким запобігає переростанню та витягуванню розсади. Його дія дуже позитивно позначається на загальній врожайності завдяки висадці у відкритий ґрунт міцних рослин, які не перебували у стресі, пов'язаному із нестачею світла, елементів живлення та провітрювання, які супроводжують перерослу розсаду.

В деяких випадках дуже доречним є застосування препаратів на основі амінокислот. Амінокислоти необхідні рослинам для утворення нових сполук, забезпечення фізіологічних реакцій та поділу клітин. При вирощуванні розсади рослини вразливі для багатьох несприятливих факторів: недостатнє освітлення, коливання вологості ґрунту, нестача живлення, протяги, низька температура та інше. Усі ці фактори гальмують утворення амінокислот, а як наслідок і розвиток рослин. В результаті розсада затримується в розвитку, рослини стають слабкими. Але найгіршим наслідком є втрати продуктивності перших суцвіть, які формуються в цей період. Результат таких стресів у майбутньому не може бути надолужений навіть найкращими умовами вирощування. Тому обробка **AminoStar®** дає можливість уникнути затримки в рості, ослаблення рослин та непоправних втрат урожаю.

ЗАХИСТ РОСЛИН

Великою помилкою є початок захисту рослин від хвороб після моменту виявлення перших ознак хвороб у відкритому ґрунті. В такому разі хімічні

засоби захисту зупиняють розвиток хвороби або, навіть, частково її знищують. Але боротьба з наслідками завжди обертається втратами урожаю. До того ж, такі обробки проводяться в період наливу плодів незадовго до їх збирання. Набагато ефективнішою є обробка засобами захисту рослин на ранніх стадіях росту. Її проведення забезпечує захист рослини і запобігання потраплянню хвороби взагалі. Першу обробку від грибкових захворювань варто робити на стадії 5-8 листків до висадки у відкритий ґрунт або перед моментом висаджування. Ефективними хімічними засобами від більшості грибкових захворювань є Ридоміл Голд®, Квадріс®, Акробат®, Скор®.

Не менш важливу роль має і протруєння насіння. Хвороби передаються через насіння. Тому протруєння дає можливість знищити збудників і не вирощувати розсаду, яка заздалегідь була уражена патогенами на стадії насінини.

Загалом, вирощування розсади є дуже кропіткою справою, яка вимагає знань та врахування ряду нюансів. Але отримання сильних рослин дає змогу отримати великий урожай високої якості та у більш ранні строки. Власноручне вирощування розсади дає можливість закласти підвалини майбутньої продуктивності рослин та їх імунітету.

КЛЕМАТИС: ЛІАНА У ВАШОМУ САДУ

Вважається, що клематис – це рослина, котра здатна замінити весь сад. Назва цього плітучого багаторічника перекладається, як «втеча винограду» або «лісовий виноград». Справжня окраса будь-якої присадибної ділянки, адже квітне клематис яскравими квітами, що водоспадом спускаються з двометрової висоти до землі. Рослину називають ліаною, тому для наших широт аналогів практично не існує – таку окрасу, як клематис, нічим замінити.

ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС

Клематиси – це рід родини Жовтецеві, який у народі називають ломиносами. Враховуючи велику різноманітність видів (приблизно 250), ця рослина в цілому характеризується як багаторічна, трав'яниста або дерев'яниста, що зустрічається у помірному поясі обох півкуль. Завдяки привабливому цвітінню клематиси дуже популярні в якості декоративної прикраси, їх висаджують як у садах, так і на балконах.

У садівництві існує власна неофіційна класифікація клематисів, що ділить їх на три групи, в залежності від специфіки цвітіння.

- Перша група розпускає квіти на торішніх пагонах, які ще з осені підрізають до довжини 1-1,5 метри, видаляючи нездорові відгалуження. На зиму кореневище утеплюють мульчею на висоту до 30-50 см.

- Друга група утворює квіти і на торішніх пагонах, і на цьогорічних. Таку рослину обрізають двічі на рік: негайно після цвітіння і восени, лишавши на зиму пагони, не довші за метр.

- Третя група квітне виключно на цьогорічних пагонах, уже під кінець літа чи на початку осені. Оскільки час на формування нових пагонів у наступному році ще буде, такі клематиси підрізають після цвітіння до довжини всього 20-30 см. Ці породи особливо чутливі до холоду, тому на зиму утеплюють, на -

криваючи ящиками або плетеними кошиками, а ті повністю засипають сухим листям, соломкою та нетканими матеріалами.

Цвітіння у перших двох груп починається навесні, точні терміни залежать від сорту та погоди, а третя відрізняється пізнім цвітінням – орієнтовно в серпні-вересні.

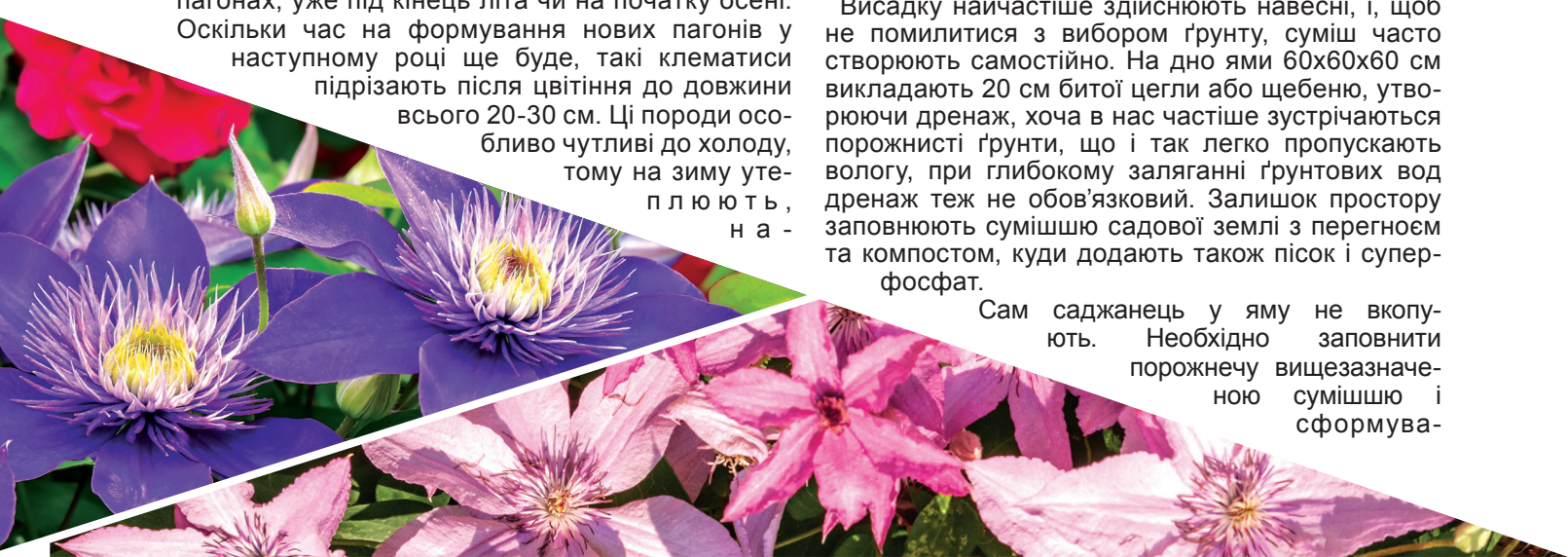
ВИБІР МІСЦЯ ТА ПРОЦЕДУРА ВИСАДКИ

Клематис любить сонце, однак погано реагує на надмірну спеку. При цьому рослина боїться сильного вітру, але через віддзеркалення нагрітого повітря влітку її не радять висаджувати безпосередньо біля суцільного паркану або стіни. Не варто вибирати місце біля будівлі ще й тому, що ліана не любить надмірної вологи, а з даху на неї може стікати дощова вода. Місце для висадки обирають сухе, калюжі там не повинні збиратися навіть у дощ.

Рослина любить легкі ґрунти, які легко пропускають воду і так само дихають. Кислі або солоні ґрунти не підходять для клематиса категорично, натомість слід обрати нейтральне або слабке лужне середовище.

Висадку найчастіше здійснюють навесні, і, щоб не помилитися з вибором ґрунту, суміш часто створюють самостійно. На дно ями 60х60х60 см викладають 20 см битої цегли або щебеню, утворюючи дренаж, хоча в нас частіше зустрічаються порожнисті ґрунти, що і так легко пропускають вологу, при глибокому заляганні ґрунтових вод дренаж теж не обов'язковий. Залишок простору заповнюють сумішшю садової землі з перегноєм та компостом, куди додають також пісок і суперфосфат.

Сам саджанець у яму не вкопують. Необхідно заповнити порожнечу вищезазначеною сумішшю і сформува-

ти невеликий горбок, на який викладають саджанець, ретельно розправляючи його корінці так, щоб вони вільно вкривали увесь горбок. Якщо корені рослини дещо сухуваті, варто попередньо помістити їх на 6-8 годин у холодну воду з додаванням препарату **Епін +**, який стимулює ріст рослини і посилює її стійкість до несприятливих чинників. Після цього саджанець засипають залишками суміші і добре поливають.

Для нормального росту клематиси висаджують на відстані, не меншій за 1,5 метри одне від одного.

ПОДАЛЬШИЙ ДОГЛЯД

Щойно висаджена рослина вразлива до негативних зовнішніх чинників, тому на початках її варто притінити, також наголошують на суворому режимі поливу. Клематис любить вологу, тому потребує води хоча б раз на тиждень, а в спекотне літо – і 2-3 рази. Молоді рослини п'ють по 10-20 л за раз, більш зрілі – по 20-40 л. Щоб рослині влітку було максимально комфортно, радять їй оббризувати ще й листя. Полив завжди здійснюється після заходу сонця. Якщо вологи недостатньо, це помітно з дрібного розміру квітів та скороченого періоду цвітіння.

Притінення кореневої зони можливе двома способами: або мульчуванням шаром від 5 до 15 см, або висадкою однорічних рослин. Мульчування ефективніше, але спосіб вибирають залежно від посушливості регіону. Багаторічними рослинами притінення кореневої зони не потрібно, бо вони можуть стати конкурентами клематиса за поживні речовини та вологу.

ПІДЖИВЛЕННЯ

Підживлюють клематиси в період активного росту азотними добривами, в період бутонізації калійними, після цвітіння – фосфорними, а після літньої обрізки – повним мінеральним добривом у розрахунку 20 г на відро води і мідним розчином. Щовесни клематис поливають вапняним молоком (крейда та доломітове борошно). Не підживлюйте клематис під час цвітіння, інакше він втратить активність! У дощове літо нижню частину стебла присипте деревною золою, щоб уникнути загнивання коренів.

СПЕЦІАЛЬНІ ЗАХОДИ

Клематис – в'юнка ліана, тож йому необхідна вертикальна опора. Молоду рослину підв'язують до опори, щойно це стає можливим завдяки її росту, при подальшому розвитку клематис почне самостійно чіплятися за вертикальну поверхню, особливо якщо вона передбачає горизонтальні «гілки».

Обрізка рослини залежить від того, до якої групи сортів належить конкретний клематис. Принципи виконання обрізки для різних видів були розглянуті на початку статті.

РОЗМНОЖЕННЯ

Якщо ви взялися самостійно вирощувати саджанці клематиса, зробити це можна насінням. Як і у випадку з більшістю городніх рослин, для кращого проростання насіння спочатку висаджують у кімнатних умовах, а у відкритий ґрунт пересаджують уже розсаду.

Найкраще проростає насіння клематиса, зібране цього ж року. При цьому його не

обов'язково висаджувати негайно – за умови правильного зберігання здатність до проростання зберігається протягом чотирьох років. Для тривалого збереження насіння слід тримати у паперових пакетиках, температура при цьому має витримуватися в межах 18-23 градусів.

Строки висадки насіння залежать від його розмірів: що воно більше, то його слід висаджувати раніше. Велике насіння висаджують ще з осені, середнє – орієнтовно в січні, дрібне можна саджати вже в першій половині весни. Дозрілий саджанець радять перші 2-3 роки утримувати на максимальній захищеній від вітру і притіненій ділянці, після чого можна висаджувати його на постійне місце.

ШКІДНИКИ ТА ХВОРОБИ

Ворогів у клематисів багато – до таких належать навіть польові миші. Серед інших варто виділити попелиць і павутинних кліщів, слимаків та равликів, капустиянок та гусінь. Найбільшу небезпеку для клумби становлять галлові нематоди – вони здатні погубити клематис, навіть сам факт зараження вже означає, що рослину треба знищити, щоб уберегти сад. Найкращим засобом від нематод є профілактика, для цього садові клематиси обсаджують кропом, петрушкою, календулою та коріандром, роблять мульчу з подрібненим полином та м'ятою, вносять мінеральні добрива на базі аміаку.

Серед захворювань для клематиса найбільш небезпечні ті, що спровоковані грибок різними видів. Переважно це фузаріоз та сіра гниль, іржа та борошниста роса. Підтверджене зараження означає, що хворі екземпляри треба знищити, адже вони здатні передати грибок здоровим рослинам. В якості профілактики практикують оббризування фундазолом – 20 грамів речовини розчиняють у відрі води. Для бажаного ефекту достатньо проводити цю процедуру двічі на рік: перед осіннім накриванням та ранньої весни. Обробці підлягає прикоренева ділянка пагонів, а також ґрунт довкола рослини.

ІДЕАЛЬНЕ СУСІДСТВО: СУМІСНІ ПОСАДКИ ОВОЧІВ

Багато любителів стикаються з проблемою нестачі площі на присадибній ділянці. Їм не вистачає місця для того, щоб посадити всі ті овочі, які вони хотіли б. Дуже часто крім помідорів та огірків немає на городі місця для інших культур. Через цю проблему виникла, а згодом, і набула поширення технологія вирощування сумісних або змішаних посадок.

Суть сумісних посадок полягає у тому, що на одному місці протягом року вирощується не один, а декілька видів овочів. Причому типовим є одночасне розміщення декількох культур на одній ділянці. І таке розміщення може бути не лише продуктивним, але і ефективнішим за традиційні способи.

Наприклад, вирощування капусти в міжряддях картоплі - є одним із класичних прикладів успішного співіснування різних культур на одній ділянці. Пізню білокачанну капусту висаджують в травні-червні в міжряддях картоплі, де вона при розсіяному освітленні добре приживається і нарощує листову масу. Після викопування картоплі в липні-серпні, капуста починає активно утворювати качани та формує відмінний урожай до настання холодів.

ПЕРЕВАГИ СУМІСНИХ ПОСАДОК

Переваг від сумісного розміщення різних культур існує багато.

Найперше, більший видовий склад здатен утворювати на грядці ефективно поєднання рослин. Кожен вид через корені виділяє у ґрунт та повітря особливі речовини, які при правильно зіставленій комбінації рослин-сусідів, здатні стимулювати розвиток інших видів. Висаджування таких рослин поруч дає можливість поліпшити стан вирощуваних культур без застосування штучно створених препаратів.

Проте є і таке явище, як алелопатія – виділення рослинами речовин, які гальмують розвиток інших організмів. Це можуть бути як сполуки спрямовані проти бактерій або комах, так і проти інших рослин.

Найвідомішими з городніх культур, які шкодять розвитку більшості

інших є такі аромо-пряні рослини як фенхель та ісоп. Їх краще саджати подалі від інших овочів.

Не менш цікавим та взаємовигідним поєднанням є комбінація посівів азотфіксуючих та виомгливих до вмісту азоту в ґрунті рослин. Горох, кущова квасоля, боби та соя є перспективною культурою для сумісних посівів і використовується в багатьох комбінаціях.

Крім впливу рослин одна на одну, важливим фактором, який можна використати, є властивості рослин відлякувати або приваблювати комах.

Деякі види рослин виділяють фітонциди, які відлякують комах: усіх або окремі види. В сумісних посадках виникає можливість їх використовувати з метою захисту від шкідників одних рослин іншими. Класичним прикладом є, почергове розміщення рядків цибулі і моркви які захищають одне одного від моркв'яної та цибулевої мухи. Не менш ефективним, є використання рослин, які маскують від шкідників інші рослини. Більшість комах знаходить культуру, яку вона вражає за допомогою запахів. Висіяні на городі чорнобривці своїм запахом збивають з пантелику велику кількість шкідників, які не можуть знайти необхідну замасковану для ураження рослину.

Іншою причиною, яка значно ослаблює стрімкість розвитку хвороб та популяцій шкідників є різноманіття на грядках. Посадки вперемішку різних культур робить посадки неоднорідними: такими, що складаються з декількох видів рослин. Такі грядки значно менше уражуються шкідниками та хворобами, адже рідко коли різні види рослин потерпають від однієї хвороби. Наявність же іншого виду в посадках перешкоджає стрімкому поширенню хвороб та шкідників, що притаманно монокультурі. До того ж, в таких посівах мешкає набагато більше корисних комах, які знищують шкідників, ніж на грядках з однією культурою.

Крім відлякуючої дії, сумісні посадки можуть мати і ефект приваблення. Розміщення на городі духмяних квітів або деяких видів овочів приваблює комах-запилювачів. Як наслідок, покращується запилення, збільшується кількість та розмір плодів. Такими квітами є алісум, матіола, резада, ромашка, айстра.

Серед овочевих культур та пряних трав виокремлюються кріп, коріандр, кресс-салат, селера, огіркова трава.

Позитивним моментом сумісних посадок є й більш раціональне використання родючості ґрунту. Кожний вид овочів має індивідуальні потреби до елементів живлення і виносить їх в різній пропорції. Сумісні посадки збалансовують виніс макро- та мікроелементів, роблячи його рівномірним, а не зміщеним на користь окремих елементів живлення.

Крім однобічного виснаження ґрунту монокультура шкодить ґрунту накопиченням хвороб та кореневих виділень рослин, які гальмують розвиток цього виду у наступному році. При сумісних посадках це накопичення відбувається повільніше, що дозволяє вирощувати на одній ділянці основну культуру протягом декількох років, що також є актуальним для присадибних господарств.

Дуже важливим для дачників та овочівників-любителів є можливість вирощування овочів різного строку досягання. Наприклад, розсаду томатів можна висаджувати на ділянці, на якій ще росте редис. Пізніше ранній овоч буде вирваний, а основна культура займе його місце. Схожий принцип діє і в наведеному раніше прикладі з сумісним вирощуванням картоплі та капусти білокачанної. Вирощування на одній ділянці овочів різних строків досягання дає можливість не лише отримати більше продукції з одиниці площі, а і максимально використати потенціал ґрунту, займаючи його культурними рослинами протягом всього вегетаційного сезону.

ПІДВОДНІ КАМЕНІ СУМІСНИХ ПОСАДОК

Але змішані посадки мають і свої нюанси, які потрібно врахувати при використанні даної технології вирощування

Найперше, слід зазначити, що сумісні посадки не для ледащих господарів. Вирощування декількох видів овочів та квітів на одній ділянці потребує великих зусиль за доглядом, адже крім основної культури, догляду потребують і додатково висаджені рослини. Більше того, їх не суцільне розміщення вимагає більшого часу при догляді та, часто, супроводжується складністю доступу до рослини.

Важливим є правильне комбінування рослин з точки зору їх сумісності.

На сумісність впливає стимулююча чи пригнічуюча дія рослин одна на одну.

Раціональне використання сонячних променів є важливою задачею, адже культури ростуть щільніше і більше конкурують за світло. Слід розміщати культури різної ярусності. Розміщення поруч таких культур, як томати, кукурудза, соняшники, може створити конкуренцію, яка знизить врожайність усіх культур, які вимушені будуть змагатись за сонячні промені.

У випадку, коли планується обробляти овочі хімічними засобами захисту рослин, біля них бажано не висаджувати зелені овочі, які сильно накопичують пестициди та споживаються у свіжому вигляді.

Розміщення декількох видів овочів на одній ділянці викликає конкуренцію не лише за світло, а і за воду та елементи живлення. Тому такий спосіб вирощування добре зарекомендував себе на родючих ґрунтах або за умов правильного використання добрив та збільшення норм поливу.

ПРИНЦИПИ СУМІСНИХ ПОСАДОК

При розміщенні сумісних посадок слід дотримуватись наступних принципів:

- Враховувати вплив культур одна на одну (сумісність між собою);
- враховувати ярусність рослин;
- враховувати можливість проведення пестицидних обробок;
- в разі необхідності незначно збільшувати відстань між рослинами однієї культури, щоб в проміжках комфортно себе почувала інша культура;
- використовувати інтенсивну агротехніку, дбати про родючість ґрунту, забезпеченість рослин світлом та вологою.

Загалом, через брак місця багато овочівників використовують сумісні посіви, але роблять це без необхідної підготовки і врахування основних аспектів цієї технології. Її опанування дозволяє ефективніше планувати свої овочеві ділянки, отримувати більше свіжої продукції, підтримуючи при цьому корисне співіснування різних видів культурних рослин на своєму городі.

ЛІТНЯ ОБРІЗКА - ЗАХИСТ ВІД ВЕСНЯНИХ ПРИМОРОЗКІВ

Літня обрізка – це той агротехнічний захід, про який знають не всі садівники. А навіть якщо і знають, то не завжди використовують його через брак часу, необізнаність або нерозуміння величезної користі від нього.

Загалом, варто розуміти що в природі дерева не зазнають обрізки. Це призводить до здрибнення плодів. При розростанні рослини кількість квіток щороку зростає швидше, ніж розвивається корінь. Таким чином на дереві утворюється все більша кількість зав'язі, з якої формуються плоди все меншого і меншого розміру. Обрізка дозволяє відрегулювати кількість квіткових бруньок. Із зменшенням кількості зав'язі, вона має можливість перетворитись на великі плоди і реалізувати сортовий потенціал.

Відсутність обрізки призводить до загущення крони. Гілки, які знаходяться всередині - не освітлюються сонячними променями і поступово відмирають. Іншим нюансом є явище, яке називають полярністю. Найсильніший ріст на гілках мають верхівкові бруньки. Таким чином, при відсутності обрізки дерево розростається все сильніше і формує довгі гілки зі слабо розвиненими бічними гілочками. В результаті дерево стає високим, нестійким до вітру і з малою кількістю квіткових бруньок, які знаходяться високо вгорі.

Ще однією проблемою садів в Україні є весняні похолодання, іноді, з приморозками. Вони щороку приходять в кінці квітня-першій половині травня. Ускладнює ситуацію тривалий період тепла, під час якого пробуджуються бруньки, після чого приходить похолодання. Зниження температури часто приходить в момент цвітіння плодівих дерев, особливо часто – абрикосу, який погано його витримує. Садівник не може регулювати погодні умови, але він може

штучно відтягнути на тиждень цвітіння, що, зазвичай, рятує насадження від втрати урожаю. Такий результат досягається за допомогою літньої обрізки дерева. Крім збереження урожаю, садівник отримує краще сформовану крону дерева, полегшує собі осінньо-вясняну обрізку та заощаджує силу дерев.

ПРАВИЛА ОБРІЗКИ ВЛІТКУ

Обрізають дерева в червні-травні: абрикос – у кінці травня-першій половині червня, вишню та сливу – в першій половині червня, яблуню та грушу – на протязі червня, персик – з середини червня по середину липня.

В цей момент на деревах ще висять плоди, які не почали дозрівати, а лише наливаються. Однак, не варто хвилюватися. Вам необхідно буде обрізати цьогорічний приріст, а плоди формуються на минулорічних гілках. Втрати урожаю будуть нульовими або близькими до них.

Обрізку в літній період можна поділити на 2 етапи. Перший – санітарний: вирізаються сухі (на яких не розпустилися бруньки), слабкі або хворі гілки. Другий етап передбачає операції із цьогорічними зеленими пагонами.

На деревах розвиваються бруньки двох типів: листові та квіткові. З квіткових бруньок формуються короткі гілочки із квітками. Листові бруньки формують довгі пагони, які формують основний приріст крони та утворюють скелет дерева. На цих пагонах формуються листові та квіткові бруньки наступних років.

Мета літньої обрізки полягає в тому, щоб вкоротити довгі вегетативні пагони в першій половині літа. Завдяки цій процедурі, на пагонах починають рости пасинки. Таким чином, замість однієї довгої гілки ми отримуємо коротшу і розгалужену. На пасинках, які були змушені рости завдяки видаленню точки росту пагона, формуються додаткові бруньки, частина із яких квіткові. Більш пізній початок їх формування зсуває момент цвітіння наступного року приблизно на тиждень. Цього достатньо якраз для того, щоб квітки розпустились після закінчення весняного похолодання.

Крім відтермінування цвітіння зелена обрізка дає можливість зменшити втрату квіткових бруньок при осінньо-весняній обрізці. В деяких видах дерев квіткові бруньки формуються в нижній частині пагону, в інших – у верхній. У другому випадку при укороченні пагонів в період спокою, дерево втрачає частину потенційних квіток, що в окремих випадках може призвести до зменшення урожаю (якщо погано перезимували бруньки, в попередній рік дерево заклало мало квіткових бруньок, відбувається погане запилення, тощо).

Додатково, вкорочуючи пагін влітку садівник убезпечує себе від «полярності», яка виявляється в утворенні довгих гілок із слабким галузjenням. Літня обрізка пагонів полегшує проведення осінньо-весняних операцій та зменшує кількість деревини, яка зрізається.

Довжина пагонів, які необхідно залишати в момент літньої обрізки має коливатися в межах 20-30 см. Сильні дерева до моменту обрізки встигають сформувати пагони довжиною до 1 м. Не варто шкодувати вже сформованого приросту. Дерево втратить набагато більше сил на визрівання цих пагонів, які перед новим сезоном все одно мають бути вкорочені.

Літня обрізка дає можливість провести проріджування та видалення зайвих пагонів. Найперше, вирізають пагони, які загущують крону дерева. Загущення призводить до ураження хворобами та оголення внутрішніх гілок внаслідок поступового відмирання через конкуренцію за світло. Також слід видаляти гілки, які розгалужуються під гострим кутом. У майбутньому в цих місцях дерево може розчахнутися від вітру або ваги врожаю. Не варто залишати хворі гілки. Іноді, їх незадовільний стан можна побачити лише в літній період.

Існує думка, що літня обрізка вегетативної маси може зашкодити наливу плодів. Однак, все відбувається навпаки. Літня обрізка припадає на момент найактивнішого наливу плодів. В цей же час активно ростуть пагони, відбираючи сили дерева, які мають бути спрямовані переважно на формування урожаю. Літнє укорочення пагонів утворює короткотермінову затримку в рості, яка необхідна для активізації пасинків. В момент цієї паузи усі сили рослини спрямовуються

на формування плодів. Вегетативної маси, яка залишається після обрізки більш ніж достатньо для забезпечення наливу і дозрівання врожаю. Більше того, в цей момент однорічні пагони значно потовщуються, стають міцнішими, що позитивно відображається на виконанні ними функції скелетних гілок у майбутні роки.

СМОРОДИНА ТА АГРУС

Схожу мету переслідують і прищипка верхівок на смородині та агрусі. Її проводять у кінці травня-на початку червня на пагонах цього року із сильним приростом. Прищипування верхівки змушує утворювати розгалуження, закладаючи значно більше квіткових бруньок на одній гілці. У випадку ягідників, прищипка додатково дає можливість сформувати більш пишні кущі з міцнішими гілками, які при досяганні ягід не розкладаються на землю під вагою ягід.

Деякі сорти смородини та агрусу мають проблему із загущенням влітку, коли з під кореня з'являється безліч пагонів. Вони ростуть всередині куща і затіняють одне одного. Тому їх необхідно проріджувати, залишаючи у смородині 5-7 найкращих цьогорічних прикореневих пагонів, які рівномірно розкладаються в різні боки куща. В осінньо-весняну обрізку з них залишають 3-4. З них формуються майбутні гілки. Проведення літньої обрізки є нескладною операцією, яка значно полегшує процес загальної обрізки дерев та кущів восени і весною та позитивно відображається на насадженнях з точки зору оптимального формування крони.

Але найголовнішою перевагою є відтермінування цвітіння на один тиждень, що дає змогу захистити сад від повернення весняних приморозків та похолодання.

ХВОРОБИ ВІНОГРАДУ

Виноград є однією із найпоширеніших ягідних культур в Україні та світі. Її вирощують в Європі впродовж тисячоліть.

Європейське походження культурного винограду зумовлює поширеність хвороб, боротьба з якими потребує значних зусиль і нехтування якими повністю знищує врожай, а іноді, і самі насадження.

Втрати винограду від хвороб можуть сягати 100%, роблячи ягоди непридатними для споживання або переробки.

До найбільш поширених та неконтрольованих захворювань належать грибкові: мільдю, оїдіум, антракноз, сіра та біла гниль.

МІЛЬДЬЮ

Мільдю (несправжня борошниста роса) – уражує всі надземні частини винограду: листя, лозу, суцвіття, вусики та грона. Особливо сильно поширюється у вологі та прохолодні роки. Початок розвитку хвороби починається одразу після розпускання бруньок. Часто перші ознаки можна виявити на листі та суцвіттях у травні місяці. На листках з'являються жовто-зелені плями, які просвічуються на сонці. В подальшому ці плями розростаються, стають бурими, а тканини відмирають.

При сильному враженні мільдю на початку вегетації на винограді відсихають листки та верхівки пагонів. При більш пізньому враженні старого листа, на ньому утворюються невеликі трикутні плями бурого кольору, але воно не осипається. На вражених лозах з'являються витягнуті овальні сірувато-бурі злегка вдавлені плями, які з часом чорніють. Вражені суцвіття покриваються білим нальотом, буріють та засихають. Якщо хвороба вражає виноград після зав'язування грон, то на стадії величини горошини біля основи ягоди утворюється темно-сіра вдавлена пляма, яка розростається. Ягода зморщується і загниває. Ураження ягід відбувається вибірково – заражаються не всі ягоди в гронах.

Спори захворювання проростають на поверхні, проникаючи в устячка. Оптимальними умовами є волога дощова погода, коли на поверхні рослин утворюються краплі та температура повітря +18-24 градусів.

Боротьбу з мільдю починати необхідно від початку цвітіння. Ефективними є Ридоміл Голд®, Хорус®.

ОІДІУМ

Оїдіум (борошниста роса) – уражає усі надземні частини виноградних кущів, в тому числі, грона.

Хвороба виявляється на верхній стороні листа у вигляді блідо-жовтих плям з сіро-попелястим нальотом. Перші ознаки виявляються на верхній стороні листа. При сильному розвитку хвороби плями стають бурими, краї листків вигинаються вгору та опадають. На вражених лозах з'являються плями неправильної форми, які залишаються помітними навіть на багаторічних пагонах. Вони погано визрівають, що знижує їх зимостійкість. Уражені суцвіття покриваються біло-попелястим нальотом та відсихають. Ягоди, які уражаються в момент стадії горошини, вкриваються білим нальотом, зупиняються в рості та засихають. Якщо виноград вражається на більш пізній стадії, то при розм'якшенні ягоди вона розтріскується та загниває.

Оїдіум у вологу погоду розвивається гірше через підвищення тургору в клітинах та змивання спор з поверхні листа. Оптимальною для розвитку хвороби є суха та спекотна погода з температурою +20-27 градусів.

Боротьбу з оїдіумом важливо починати задовго до появи перших ознак хвороби – в момент появи листа та початку цвітіння. Ефективними є препарати: Топаз®, Квадріс®, Скор®.

АНТРАКНОЗ

Антракноз – уражає усі надземні органи винограду. Найбільшу поширеність має в теплі та вологі роки. Весною активізує розвиток хвороби випадання опадів. Розвиток антракнозу в суху погоду значно гальмується. При ураженні пагонів на них

утворюються овальні буро-коричневі плями, кора розтріскується та вкривається язвами. Так само ознаки антракнозу проявляються на черешках листків та гребенях. Уражені суцвіття – відсихають. На листі утворюються бурі плями з білими краями. На ягодах антракноз проявляється у вигляді фіолетової плями округлої форми, яка є вдавнену всередину. З часом ягоди розтріскуються.

Оптимальними умовами розвитку є волога та тепла погода з температурою 18-22 градуси. Особливо великої шкоди захворювання завдає під час затяжних дощів.

Починати боротьбу із антракнозом слід одразу після розпускання листя з метою профілактики. Особливо важливим є заходи після дощових періодів. Ефективними засобами проти антракнозу є Ридоміл Голд®, Акробат®, Скор®.

СІРА ГНИЛЬ

Сіра гниль – уражує всі надземні частини рослини, але основну шкоду наносять ягодам на гронах. Особливо сильний розвиток захворювання спостерігається в роки із вологою погодою під час

достигання ягоди. Уражені ягоди стають бурими та слизькими, розтріскуються та вкриваються попелясто-сірим нальотом гриба. Розвиток хвороби починається з ураження декількох ягід і за сприятливих умов уражає все грона. Уражені суцвіття або гребені в момент цвітіння-зав'язування вкриваються сірим нальотом, після чого буріють та відмирають.

Оптимальними умовами для розвитку захворювання є волога погода з температурою +22-25 градусів на виноградниках із загущеною кроною та гронами, які торкаються землі.

До хімічних методів боротьби із сірою гниллю належать препарати: Хорус® та Скор®.

БІЛА ГНИЛЬ

Біла гниль – уражує усі надземні частини рослини. Розвивається, здебільшого при тривалих дощових періодах, які змінюються високою температурою і з'являється, здебільшого, у другій половині літа. На листі хвороба утворює брудно-зелені плями, які починають висихати. На пагонах утворюються плями із наростами. При ураженні грон білою гниллю, ягоди стають бурими, на них утворюються концентричні плями та вони висихають. Розвитку хвороби сильно сприяють сонячні опіки та пошкодження градом.

Оптимальними умовами розвитку білої гнилі є висока температура +27-29 градусів, за умови високої вологості. При тривалому перебігу таких погодних умов весь урожай може бути втрачений.

Ефективними засобами боротьби проти білої гнилі є обробка препаратами Топаз®, Світч® та Ридоміл Голд®.

АГРОТЕХНІЧНІ МЕТОДИ БОРЬБИ ІЗ ХВОРОБАМИ

Зменшенню ураження хворобами сприяє правильний підбір сортів. Американські (ізабельні) сорти практично взагалі не вражаються хворобами, але їх ягоди нижчих смакових якостей та сорти мають переважно технічну спрямованість для переробки. Європейські сорти мають вишуканіші на смак ягоди, але сильніше страждають від хвороб. Однак, серед них також є стійкі сорти. Важливим фактором, який убезпечує кущі від захворювання є формування та розміщення лоз. Виноградні кущі бажано розкладати на шпалерах з горизонтальною поверхнею або горизонтальних арках. За такого формування листя винограду знаходиться на значній висоті від поверхні ґрунту, краще освітлюється та провітрюється. Відсутність правильної обрізки та вчасного проведення обломки пасинків призводить до загущення, яке сприяє розвитку захворювань.

ВИРОШТУВАННЯ АВОКАДО ВДОМА: ВІД ПРОРОШЕНОЇ КІСТОЧКИ ДО СФОРМОВАНОГО ДЕРЕВА

Авокадо – плід, що лише зовсім недавно з'явився на столах наших співгромадян, і багато з тих, хто досі його не куштував.

Втім, серед українців уже зараз є велика кількість любителів корисних плодів цього дерева, а ще воно добре підходить для формування декоративних композицій, чим викликає підвищену увагу з боку садівників.

Всупереч поширеній думці, власноруч виростити авокадо вдома не складно – знадобиться всього лише кісточка.

ВИБІР КІСТОЧКИ ТА СПОСОБИ ЇЇ ПРОРОШУВАННЯ

Хороша здатність до проростання властива лише тим кісточкам, що містяться в повністю дозрілому плоді – такий і слід вибирати в крамниці. Для цього слід стиснути авокадо в долонях – стиглий плід буде пружним, трохи м'яким, зі щільно прилягаючою шкіркою. Навіть якщо ідеального екземпляра в супермаркеті не знайшлося, можна обрати найкращий і дати йому досягнути вдома – для цього його зберігають разом із яблуками та бананами, доки він не пройде вищеописану перевірку успішно. Якщо є декілька кісточок, перевагу віддайте найбільшій.

Зі стиглого плоду обережно виймають кісточку і пророщують її одним із трьох способів – будь-який із них при правильному виборі дозрілого плоду дає результат близько 100%. Пам'ятайте: видобуту кісточку не можна довго зберігати, її слід починати пророщувати того ж дня.

Перший спосіб доволі простий: неочищену кісточку занурюють тупим кінцем відразу в ґрунт, залишивши зовні приблизно третину, і поливають раз на тиждень.

Другий варіант передбачає, що ви проткнете неочищену кісточку в 3-4 місцях зубочистками на глибину близько 3 мм і тупим кінцем опустите її у воду. При цьому вода не повинна потрапляти в проколи, тому пророщувати зернятко зручно у майже повній склянці – зубочистки триматимуть кісточку достатньо високо.

Третій спосіб – занурити у воду – найшвидший у плані проростання, для його втілення слід обережно очистити кісточку, як у другому варіанті, але без проколювання і зубочисток.

Якщо ви обрали один із «водних» способів, використовуйте відстояну воду кімнатної температури (у межах 23-25 градусів). Для збільшення шансів на проростання можна додати у воду деревне або активоване вугілля. Очікувати перших ростків можна як тиждень, так і два місяці, тож не поспішайте опускати руки. Найбільш швидких

результатів варто очікувати при пророщуванні навесні.

УМОВИ ДЛЯ ПОСАДКИ

Навіть якщо для пророщування авокадо ви обрали варіант із зануренням кісточки в землю, зазвичай це робиться у невеличкій посудині, після чого молоді рослину треба буде пересадити на постійне місце. Як правило, висадку здійснюють тоді, коли пагін авокадо досягає приблизно 3 см.

Якщо ви плануєте виростити повноцінне дерево в горщику, не обов'язково відразу брати великий – авокадо добре витримує пересадку. Спеціалісти радять поступово збільшувати об'єм посудини, оптимальна частота пересадки – щорічно для молоді рослини та раз на три роки в подальшому.

Коренева система авокадо любить легкі ґрунти, які дозволяють дихати і не сприяють накопиченню зайвих обсягів води. Загалом, під ці характеристики підходить більшість звичайних ґрунтів, що не містять глини, тому можна використовувати землю для квітів, що продається в спеціалізованих крамницях, або навіть звичайний ґрунт із дачі. Можна спробувати самостійно створити ґрунтову суміш для рослини, змішавши в рівних пропорціях садову землю з крупнозернистим річковим піском та торфом або перегноєм. Дно горщика обов'язково викладається шаром дренажу товщиною близько 2 см.

Щойно висаджений авокадо, незалежно від того, чи це кісточка, яку лише пророщують, чи молодий росток, чи пересаджена рослина, необхідно відразу полити. Для цього якнайкраще підходить фільтрована вода з невисоким вмістом солей, у крайньому випадку – просто відстояна.

ОСОБЛИВОСТІ ПОДАЛЬШОГО ВИРОШТУВАННЯ

Щоб паросток з часом перетворився на деревце, слід створити для нього оптимальні умови. Перш за все, треба правильно обрати місце для горщика. Авокадо дуже любить світло, однак пря-

ме влучання палючих літніх променів усе ж може спричинити шкоду. Тому найкращий варіант – ставити його біля західних вікон, щоб було багато розсіяного світла.

Авокадо походить із тропіків, тому тепло для рослини вкрай важливе. Літню спеку в кімнаті деревце витримує без проблем, а от узимку просто не слід допускати зниження температури нижче за 20 градусів – це нормальні вимоги до опалюваного приміщення. У разі занадто різкого похолодання, падіння температури нижче за 12 градусів чи при постійному перебуванні на протязі (навіть теплому) рослина здатна перейти в режим «сплячки», скинувши все листя. Кажуть, при поверненні нормальних умов деревце здатне повністю відновитися, однак краще не доводити його до такого стану взагалі.

Полив має бути рясним, однак певні строки садівник має визначити самостійно – все залежить від конкретних особливостей ґрунту і температури в приміщенні. Авокадо має добре розвинену кореневу систему, тому, навіть коли зовнішній шар ґрунту вже повністю підсох, рослина здатна ще тривалий час підживлюватися вологою з внутрішніх шарів. Тому після висихання ґрунту радять зачекати ще 2 дні влітку або 3 дні взимку – і лише тоді здійснювати повторний полив. Не варто надовго залишати авокадо без води, однак надмірний полив також до добра не доведе.

Окремо слід зазначити, що для авокадо дуже важливою є значна вологість повітря. В умовах приміщення воно, здебільшого, занадто пересушене, тому садівник зобов'язаний щоденно проводити обприскування. Специфікою цієї задачі є те, що краплини води не повинні потрапляти на саму рослину, тому зволоження повітря слід робити обережно. Якщо така процедура здається занадто складною, можна піти іншим шляхом – горщик із деревцем слід встановити на спеціальний піддон із керамзитом, у який регулярно додають воду.

Що стосується добрив, то в цілому авокадо доволі невибагливий – з вересня і аж до березня ця рослина не потребує їх узагалі. В інші півроку добрива вносяться лише раз на місяць – підходять як спеціалізовані суміші для цитрусових, так і будь-яке комплексне рішення. Спосіб внесення суміші та дозування завжди вказуються на упаковці придбаного добрива.

Якщо настала пора пересаджувати рослину, користуйтеся методом перевалки. Не намагайтеся очистити коріння від землі, що налипла – навпаки, обережно відділіть авокадо з горщика разом із ґрунтом і переносьте в нову посудину.

ОБРІЗКА ТА ДЕКОРАТИВНЕ ВИКОРИСТАННЯ

В умовах квартири складно виростити високе дерево, що радуватиме великою кількістю плодів, тому авокадо – це більше декоративна прикраса. Для формування крони радять проводити щорічну обрізку, яка здійснюється ранньої весни. Ця процедура також сприяє прискоренню росту.

У квартирі садівники частіше хочуть, щоб гілки розросталися в боки, а не вгору, а для цього молоді рослини слід прищипувати. Уперше подібна процедура здійснюється тоді, коли молодий пагін має хоча би вісім листочків – на цьому етапі прищипується верхівка рослини, що провокує швидке наростання кількості бічних гілок. З часом вони теж почнуть тягнутися вгору, тому, коли ці гілки стануть у достатній мірі розвинутими, прищипувати доведеться і їх.

Молоді рослини відрізняються значною гнучкістю стебел, завдяки чому садівники нерідко збирають з кількох особин цілі композиції. Для цього, наприклад, в один горщик можуть висадити відразу декілька молодих рослин, чий стебла переплітають між собою у вигляді косички. Втім, необережні дії при переплітанні чи занадто велика тіснота висаджених у горщику рослин можуть призвести до того, що окремі або навіть усі молоді деревця швидко загинуть.

Байкал ЭМ®

НАДІЙНІСТЬ ПЕРЕВІРЕНА ЧАСОМ!

Основою препарату є живі ґрунтові мікроорганізми, які відновлюють родючість ґрунту та підвищують доступність для рослин елементів живлення.

НАВЕСНІ БАЙКАЛ-ЕМ® ВИКОРИСТОВУЄТЬСЯ ДЛЯ

- **ПЕРЕДПОСІВНОЇ ОБРОБКИ НАСІННЕВОГО МАТЕРІАЛУ –** підвищує схожість та енергію проростання
- **КОРЕНЕВОЇ ОБРОБКИ РОЗСАДИ –** підвищує доступність елементів живлення у субстраті, запобігає його засоленню та запліснявінню
- **ПРОЛИВУ ҐРУНТУ В ГОРОДІ –** відновлює родючість, підвищує доступність елементів живлення, активізує процеси розпаду органічних решток та сприяє поліпшенню структури ґрунту
- **ОПРИСКУВАННЯ РОСЛИН –** сприяє розвитку рослин за рахунок культуральної речовини
- **ПОЛИВУ КОМПОСТУ –** скорочує строки приготування компосту, запобігає процесам пліснявіння та спосування

You Tube

www.youtube.com/ТДКиссон

facebook

www.facebook.com/kissonagro

www.kisson-agro.com.ua

agrostyle.info@gmail.com